

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W MAJU 2016 R.

Nr 05/2016

opublikowany 28.06.2016

- ⇒ W maju 2016 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 2,8% (przed rokiem wzrost o 1,2%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (12,7%) spadła w skali roku o 1,5 p. proc., a w stosunku do kwietnia 2016 r. spadła o 0,4 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy niż w maju 2015 r. oraz mniej w porównaniu z kwietniem 2016 r.
- ⇒ W maju br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 2,4%, w analogicznym miesiącu 2015 r. wzrost o 3,1%).
- ⇒ Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w I kwartale 2016 r. spadły w skali roku o 0,8% (wobec spadku o 1,6% w I kwartale 2015 r.). W porównaniu z majem 2015 r. wzrosły ceny większości artykułów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług konsumpcyjnych.
- ⇒ Ceny większości produktów rolnych na obu rynkach były wyższe niż w kwietniu br. Wyjątek stanowiły ceny drobiu rzeźnego i mleka w skupie oraz pszenicy i żyta na targowiskach. Produkty te były tańsze w porównaniu z poprzednim miesiącem odpowiednio o: 0,4%, 2,2%, 0,9% i 2,1%. W skali roku obniżyła się cena pszenicy (o 1,4%), żywca wołowego (o 1,6%), drobiowego (o 9,2%) i mleka (o 11,4%) w skupie oraz targowiskowe ceny prosiąt na chów (o 8,3%). Uwarunkowania do chowu trzody chlewnej w porównaniu z kwietniem br. polepszyły się.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku (o 3,7%, wobec wzrostu o 1,5% w maju ub. roku). W skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 23,2% (przed rokiem notowano spadek o 9,8%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż w maju 2015 r. (o 11,7%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne. W skali roku odnotowano lepsze efekty tylko w budownictwie indywidualnym (wzrost o 7,9%).
- ⇒ W maju 2016 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i sprzedaży hurtowej odpowiednio o 6,7% i o 4,2%.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim w czerwcu 2016 r.”

ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

w dniu 29 czerwca 2016 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

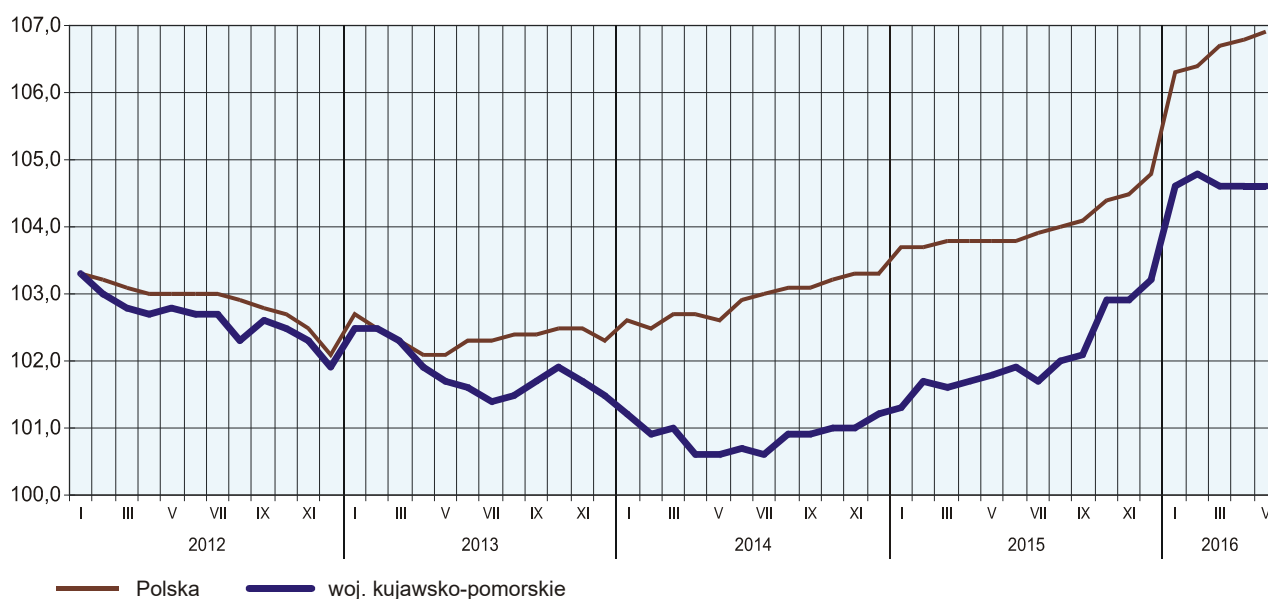
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w maju 2016 r. ukształtowało się na poziomie 248,2 tys. osób, tj. o 2,8% wyższym niż przed rokiem (w maju 2015 r. wyższym o 1,2%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 12,7%, tj. o 1,5 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W maju 2016 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 18,3%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,6%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w informacji i komunikacji (o 15,8%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016		I-V 2016	
	w tys.	V 2015 = 100	w tys.	I-V 2015 = 100
O g ó ł e m	248,2	102,8	248,0	102,9
w tym:				
Przemysł	129,2	102,3	129,3	102,4
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	120,3	102,4	120,3	102,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,2	100,0	6,3	100,6
Budownictwo	18,7	99,9	18,6	101,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	50,6	105,6	50,5	105,8
Transport i gospodarka magazynowa	14,1	99,2	14,3	101,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,3	118,3	3,1	110,5
Informacja i komunikacja	1,7	84,2	1,7	84,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	102,6	4,3	102,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14,1	106,1	14,0	105,5

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do kwietnia 2016 r. przeciętne zatrudnienie pozostało na niezmiennym poziomie.

Na tle pozostałych województw w maju 2016 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

W końcu maja 2016 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 102,5 tys. osób i była o 13,2 tys. osób mniejsza niż w maju 2015 r. (o 11,4%) i o 3,7 tys. osób mniejsza (o 3,5%) niż w kwietniu 2016 r. Kobiety stanowiły 56,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 55,8%).

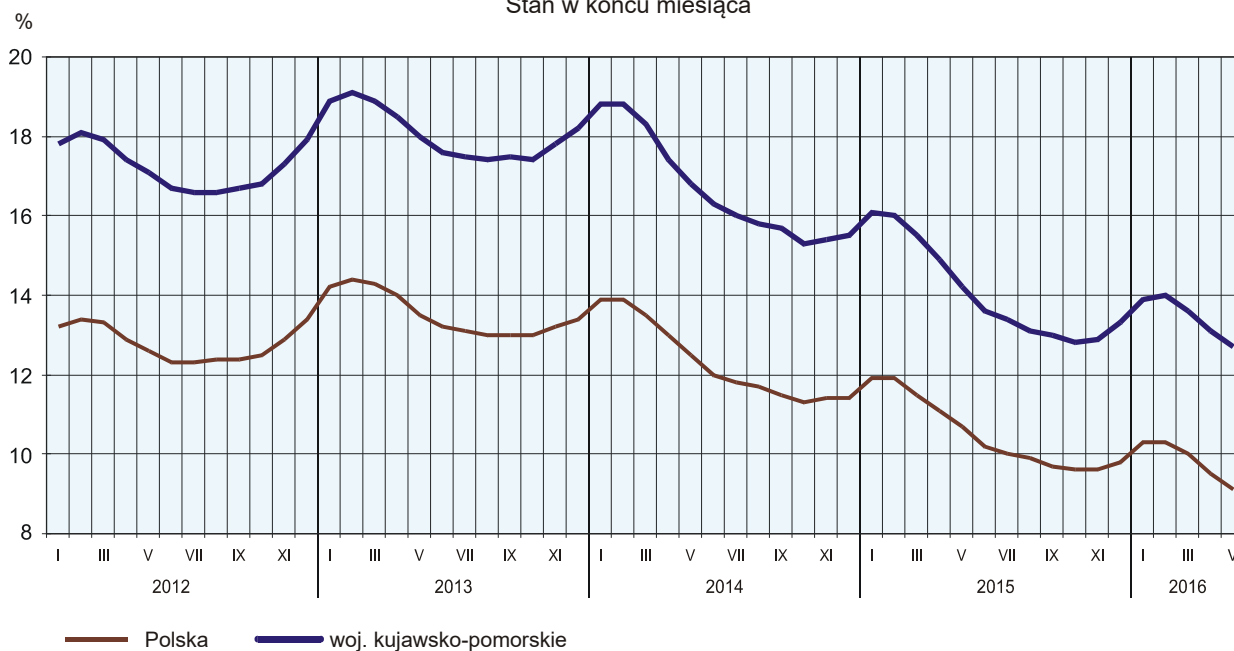
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2015	2016	
		IV	V
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	115,7	106,2	102,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	11,7	12,7	11,1
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	17,9	17,6	14,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	14,2	13,1	12,7

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu maja 2016 r. ukształtowała się na poziomie 12,7% (w kraju była niższa o 3,6 p. proc.). W stosunku do maja 2015 r. była niższa o 1,5 p. proc., a w porównaniu z kwietniem 2016 r. niższa o 0,4 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (15,0%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (5,7%).*

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

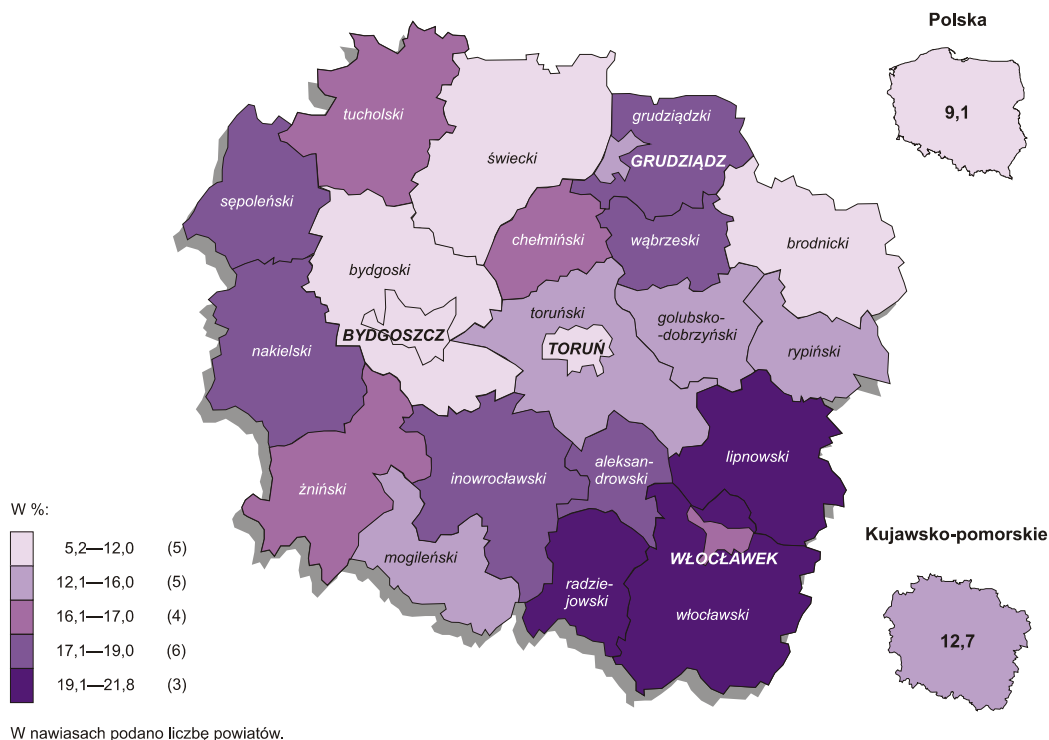

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w maju br. nadal należały powiaty: włocławski (21,8%, wobec 23,3% w maju 2015 r.) oraz lipnowski (21,6%, wobec 23,2%), a o najniższej Bydgoszcz (5,2%, wobec 6,5%) oraz Toruń (6,4%, wobec 7,6% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiatach golubsko-dobrzyńskim (o 3,7 p. proc.) oraz chełmińskim (o 2,8 p. proc.).

W maju 2016 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 11,1 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,4% mniej niż przed rokiem i o 12,3% mniej niż w kwietniu 2016 r. Zmniejszył się udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 2,1 p. proc., tj. do 78,8%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do maja 2015 r. oraz udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,1 p. proc., tj. do 3,7%). Zwiększył się natomiast udział absolwentów (o 2,8 p. proc., tj. do 15,9%) oraz udział bezrobotnych dotych-

czas niepracujących (o 1,2 p. proc., tj. do 20,7%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,4%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R. Stan w końcu maja

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 14,8 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 17,1% niż w maju 2015 r. i o 16,1% mniej niż w kwietniu 2016 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,5 tys. osób (przed rokiem 8,4 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 3,3 p. proc. w ujęciu rocznym (do 50,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,9 p. proc., tj. do 18,1%), udział bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,5 p. proc., tj. do 12,4%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,3 p. proc., tj. do 0,4%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 13,9%.

W końcu maja 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 87,0 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym zwiększył się o 0,1 p. proc. (do 84,9%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu maja 2016 r. stanowili 87,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 88,2%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku o 1,4 p. proc. Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 30 roku życia (o 1,5 p. proc.) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,3 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,2 p. proc.) oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p. proc.).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	V 2015	2016	
		IV	V
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	30,4	28,9	28,9
w tym do 25 roku życia	16,4	14,9	15,1
Długotrwale bezrobotne	60,8	58,6	59,4
Powyżej 50 roku życia	25,5	25,6	25,6
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	17,2	18,2	18,4

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,5 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,7 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,7 p. proc.).

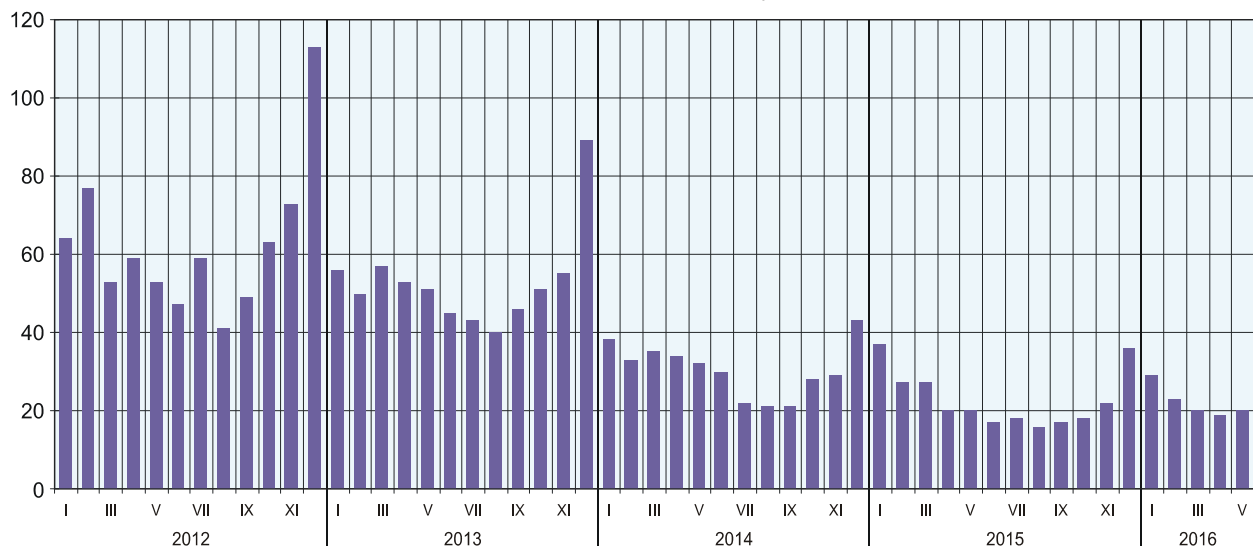
Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	V 2015	2016	
		IV	V
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	35,2	35,4	35,9
Bez doświadczenia zawodowego	21,9	20,4	21,2
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	15,7	16,8	17,2

W maju 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 7,4 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 1,7 tys. ofert w porównaniu z majem 2015 r. i o 1,5 tys. mniej niż w kwietniu 2016 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 20 bezrobotnych (odpowiednio 20 przed rokiem i 19 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu maja 2016 r., 8 zakładów pracy zapowiedziały w najbliższym czasie **zwolnienie** 296 pracowników (przed rokiem odpowiednio 5 zakładów i 283 pracowników).

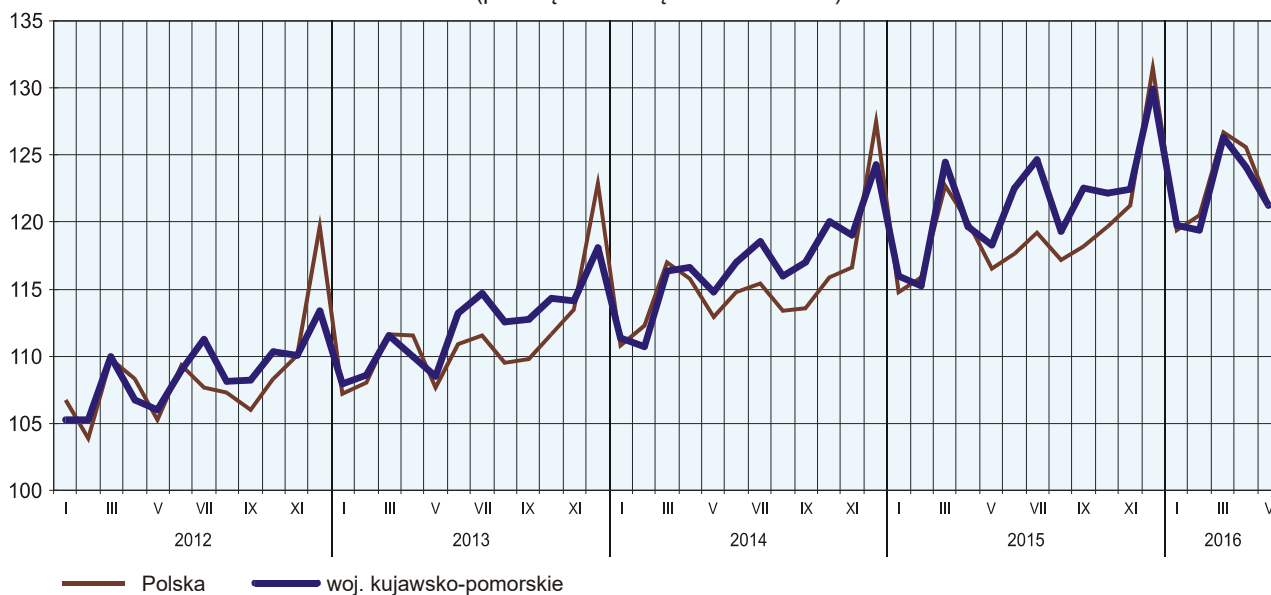
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim kształtowało się na poziomie 3452,77 zł (w kraju 4166,28 zł) i było o 2,4% wyższe niż w maju 2015 r. (przed rokiem wzrost o 3,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016		I-V 2016	
	w zł	V 2015 = 100	w zł	I-V 2015 = 100
O g ó ł e m	3452,77	102,4	3487,66	103,2
w tym:				
Przemysł	3558,38	102,9	3621,69	103,3
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3528,14	103,0	3601,70	103,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	3733,56	103,0	3612,54	103,1
Budownictwo	3447,37	101,5	3469,90	102,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	3374,55	101,2	3382,03	103,2
Transport i gospodarka magazynowa	3059,97	108,4	3004,87	107,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2872,49	103,4	2862,93	106,4
Informacja i komunikacja	4972,23	99,7	5038,31	99,0
Obsługa rynku nieruchomości ^A	3706,02	99,6	3736,61	101,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2598,12	104,8	2621,39	106,4

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W porównaniu z majem 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w: transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,4%) oraz w przetwórstwie przemysłowym i dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po 3,0%). Spadek odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości oraz w informacji i komunikacji (odpowiednio o 0,4% i o 0,3%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w maju br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 44,0% wyższe) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 8,1%). Niższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej

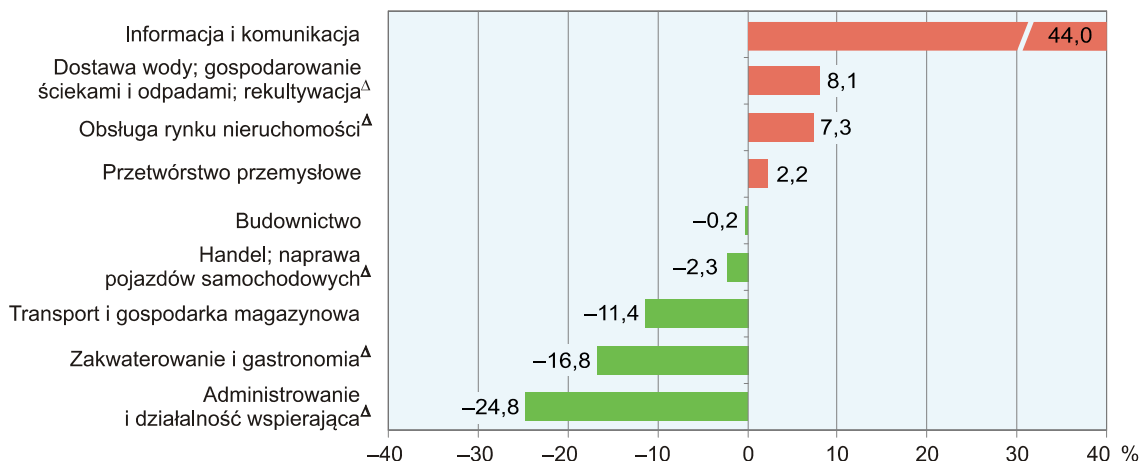

(o 24,8% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 16,8% niższe) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,4% niższe).

W odniesieniu do kwietnia 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto kształtowało się na poziomie niższym (o 2,3%), w tym najbardziej zmalało w budownictwie (o 5,9%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wielkości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w maju 2016 r. uplasowało się na 15 miejscu w kraju.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W WOJEWÓDZTWIE W MAJU 2016 R.**

CENY DETALICZNE

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2016 r. spadły o 0,8%, wobec spadku o 1,6% w analogicznym okresie ubiegłego roku. *W województwie kujawsko-pomorskim spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych był o 0,1 p. proc. niższy niż przeciętnie w kraju.*

Spadek cen w województwie w skali roku odnotowano w grupach: transport (o 6,7%), odzież i obuwie (o 3,1%), rekreacja i kultura (o 2,4%) oraz zdrowie (o 0,6%). Wzrost cen odnotowano w grupach: edukacja (o 0,8%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 0,5%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 0,3%). Ceny w grupie mieszkanie pozostały na niezmienionym poziomie.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim kształtowały się następująco:

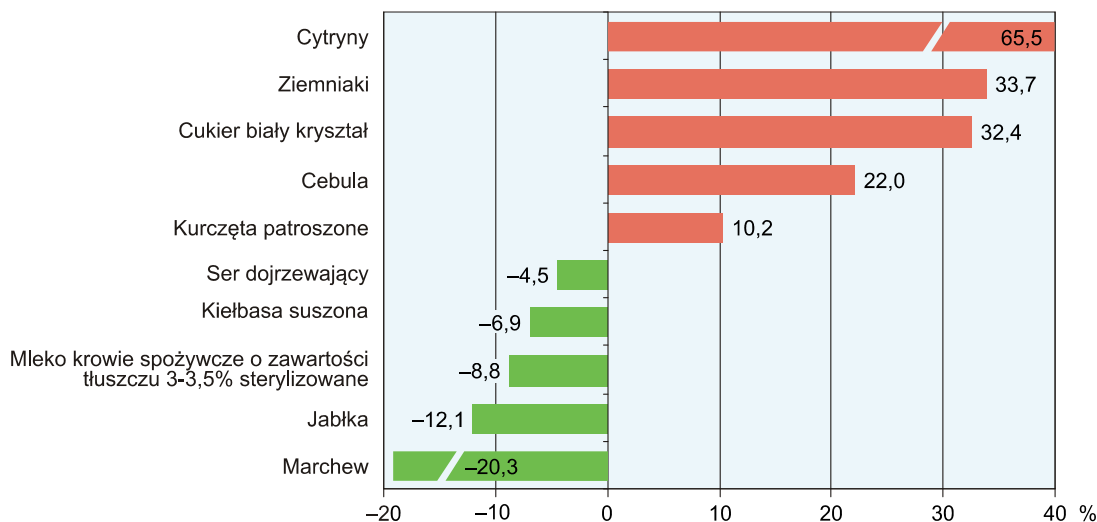
Wyszczególnienie	2014	2015		2016
	IV kw.	I kw.	IV kw.	I kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	99,0	98,4	99,4	99,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	97,2	96,3	100,0	100,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,8	101,9	100,7	100,3
Odzież i obuwie	95,7	95,1	96,5	96,9
Mieszkanie	99,9	100,2	x	100,0
Zdrowie	99,9	101,5	102,1	99,4
Transport	94,5	89,4	92,3	93,3
Rekreacja i kultura	100,5	101,4	98,5	97,6
Edukacja	101,6	101,4	100,9	100,8

Ceny detaliczne artykułów żywnościowych w maju 2016 r. były w większości wyższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny mąki pszennej (o 3,6%) i chleba pszenno-żytniego (o 0,5%), spadły natomiast ceny ryżu (o 1,7%) i kaszy jęczmiennej (o 1,0%). Nie zmieniła się cena bułki pszennej.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W MAJU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W skali roku odnotowano wzrost ceny kurcząt patroszonych (o 10,2%), spadły natomiast ceny mięsa wieprzowego z kością — schab środkowy (o 3,5%), mięsa wołowego z kością — rostbef (o 0,7%) oraz mięsa wołowego bez kości — z udźca (o 0,3%). Spośród badanych wędlin odnotowano wzrost ceny szynki wieprzowej gotowanej (o 3,3%), z kolei spadły ceny kiełbasy suszonej (o 6,9%) i kiełbasy wędzonej (o 3,3%). Wyższa niż przed rokiem była cena filetów z morskuszka mrożonego (o 5,0%).

W grupie „mleko i sery” nie uległa zmianie cena mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5%. Poza tym ceny większości artykułów z tej grupy były niższe niż przed rokiem: mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 8,8%), sera dojrzewającego (o 4,5%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 2,8%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 0,2%). Spadła również cena jaj kurzych świeżych (o 2,1%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” nie zmieniła się cena oleju rzepakowego produkcji krajowej, a spadły ceny masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 3,0%) oraz margaryny (o 0,3%).

Największą zmienność cen odnotowano w grupie „owoce i warzywa”. W skali roku wzrosły ceny: cytryn (o 65,5%), ziemniaków (o 33,7%), cebuli (o 22,0%) i pomarańczy (o 9,6%), natomiast spadek cen odnotowano w przypadku marchwi (o 20,3%) i jabłek (o 12,1%).

Wzrosły ceny większości pozostałych artykułów żywnościowych, m. in. cukru — biały kryształ (o 32,4%), herbaty czarnej, liściastej (o 6,3%), czekolady mlecznej i papierosów (po 5,7%). Nie uległa zmianie cena piwa jasnego pełnego, butelkowanego.

W maju 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano wzrost opłaty od osoby za wywóz śmieci segregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 28,0%), wywóz śmieci niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 14,5%) oraz za ciepłą wodę (o 6,6%). Nastąpił spadek ceny węgla kamiennego (o 0,5%).

Odnotowano spadek cen paliw oleju napędowego (o 13,0%) oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 8,3%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W MAJU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród pozostałych badanych artykułów żywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły m.in. ceny: odtwarzacza osobistego MP3 z radiem (o 25,0%), strzyżenia włosów męskich (o 7,7%) i oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 5,9%). Spadek cen dotyczył m.in.: pasty do zębów (o 6,7%), miksera elektrycznego (o 5,9%) i garnituru męskiego 2-częściowego z tkaniny z użyciem wełny (o 5,6%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w maju br. przeciętne ceny żyta i żywca wieprzowego w skupie oraz ziemniaków na obu rynkach były wyższe niż przed rokiem i miesiącem. Ceny żywca drobiowego i mleka w skupie odwrotnie, obniżyły się w obu analizowanych okresach. Pszenica i żywiec wołowy w skupie podrożały jedynie w porównaniu z kwietniem br., a pszenica i żyto na targowiskach tylko w skali roku. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był wyższy niż przed miesiącem.

Warunki atmosferyczne w maju 2016 r. były zmienne. Prawie w całym miesiącu notowano niskie, tylko lokalne opady deszczu co utrudniało wegetację roślin. Pod koniec maja ilość opadów zwiększyła się, dzięki czemu poprawił się stan wielu roślin. Na większości upraw w województwie kujawsko-pomorskim widoczne były skutki niedoboru wilgoci od początku sezonu wegetacyjnego. Średnia suma opadów atmosferycznych (ok. 35,5 mm) stanowiła 74% normy z wielolecia. W maju br. odnotowano 10 dni z opadami. Średnia temperatura powietrza według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu odnotowana w omawianym okresie wyniosła 15,8°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 2,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 30,1°C, a minimalna 0,5°C.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–V 2016		V 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	V 2015 = 100	IV 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	847,1	96,9	65,7	127,4	94,6
w tym:					
pszenica	673,8	95,2	57,8	144,8	95,0
żyto	57,8	108,5	2,2	77,0	76,1

^a W okresie styczeń-maj bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie od lipca 2015 r. do maja br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy niż w ub. roku o 3,1%, w tym pszenicy mniejszy o 4,8%, a żyta większy o 8,5%. W maju br., dostawy zbóż do skupu były niższe niż przed miesiącem o 5,4% — łącznie skupiono 65,7 tys. t. Skup pszenicy w tym okresie był niższy o 5,0%, a żyta o 23,9%. W porównaniu z majem ub. roku odnotowano wzrost podaży pszenicy i spadek podaży żyta.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

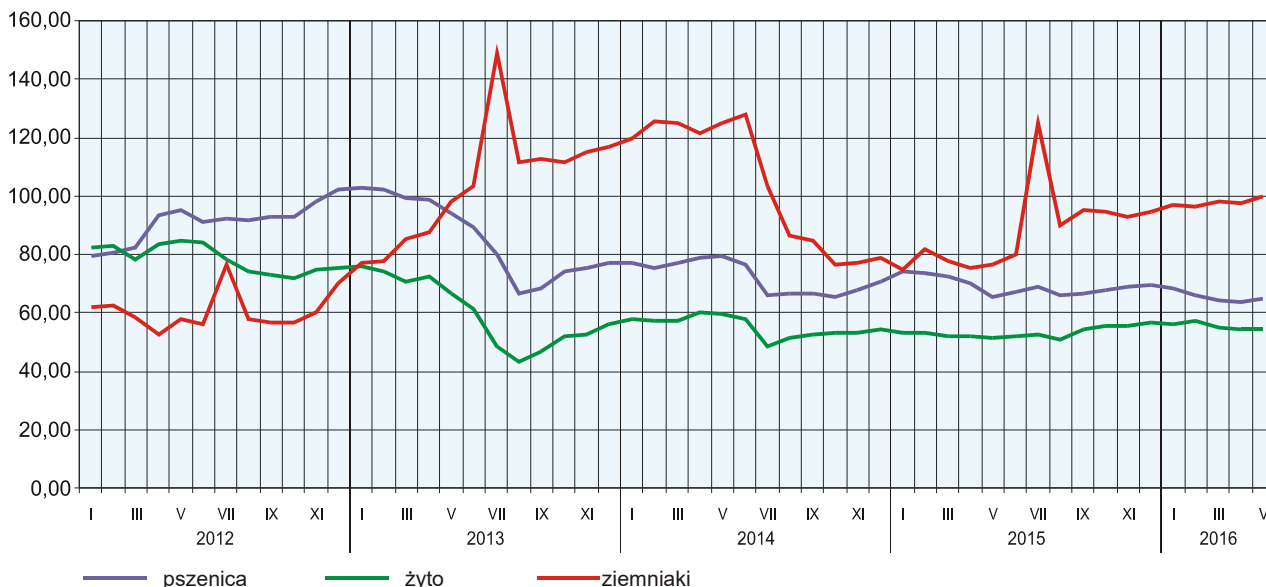
Wyszczególnienie	I-V 2016		V 2016		
	w tys. t	I-V 2015 = 100	w tys. t	V 2015 = 100	IV 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	135,9	115,6	26,0	108,9	102,7
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	14,8	101,3	2,7	101,1	95,6
wieprzowy	53,7	104,9	9,9	96,1	89,4
drobiowy	67,2	130,4	13,3	123,3	117,6
Mleko ^c	336,5	103,3	69,5	96,6	102,4

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 15,6% od notowanego przed rokiem. Skup żywca drobiowego był wyższy o 30,4%, wieprzowego o 4,9%, a żywca wołowego o 1,3%. W maju br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 26,0 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 2,7% więcej niż przed miesiącem i o 8,9% więcej niż w maju ub. roku. Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zwiększyła się podaż drobiu rzeźnego, a zmniejszyła trzody chlewnej. Skup bydła rzeźnego w ujęciu miesięcznym był mniejszy, a w ujęciu rocznym większy.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

zł za 1 dt

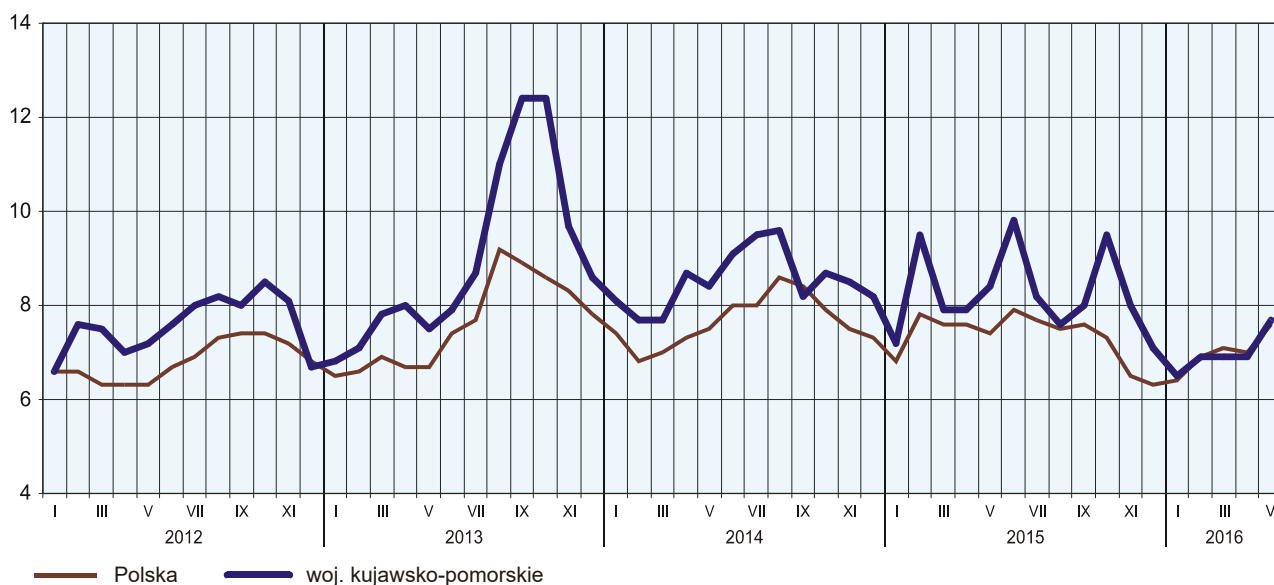

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	V 2016			I-V 2016		V 2016			I-V 2016	
	zł	V 2015 = 100	IV 2016 = 100	zł	I-V 2015 = 100	zł	V 2015 = 100	IV 2016 = 100	zł	I-V 2015 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	64,59	98,6	101,9	65,17	91,0	76,68	108,0	99,1	76,85	103,5
żyto	54,45	106,6	100,8	55,69	106,4	58,75	116,8	97,9	60,42	114,0
Ziemniaki ^b za 1 dt	86,88	119,1	113,5	73,10	118,6	99,70	129,9	102,2	97,73	126,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,19	98,4	101,6	6,08	97,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,54	107,4	109,3	4,21	97,7	.	x	x	.	x
drób	3,56	90,8	99,6	3,52	91,4	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	136,67	91,7	108,4	122,60	82,6
Mleko za 1 hl	93,19	88,6	97,8	99,60	89,3	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach — jadalne.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W maju br. średnie ceny za dostarczone do skupu pszenicę (64,59 zł/dt) i żyto (54,45 zł/dt) były wyższe niż przed miesiącem odpowiednio o 1,9% i o 0,8%. W obrocie targowiskowym odnotowano spadek cen obu zbóż; pszenicy o 0,9% do poziomu 76,68 zł/dt, a żyta o 2,1% — do 58,75 zł/dt. W skali roku średnie ceny pszenicy w skupie obniżyły się o 1,4%, a na targowiskach wzrosły o 8,0%. Średnie ceny żyta były wyższe na obu rynkach; w skupie o 6,6%, a w obrocie targowiskowym o 16,8%.

W maju br., średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 86,88 zł, tj. o 13,5% więcej niż przed miesiącem i o 19,1% więcej niż przed rokiem. Przeciętne ceny ziemniaków na targowiskach w maju br. (99,70 zł/dt) również wzrosły w obu analizowanych okresach; w skali miesiąca o 2,2%, a w skali roku o 29,9%.

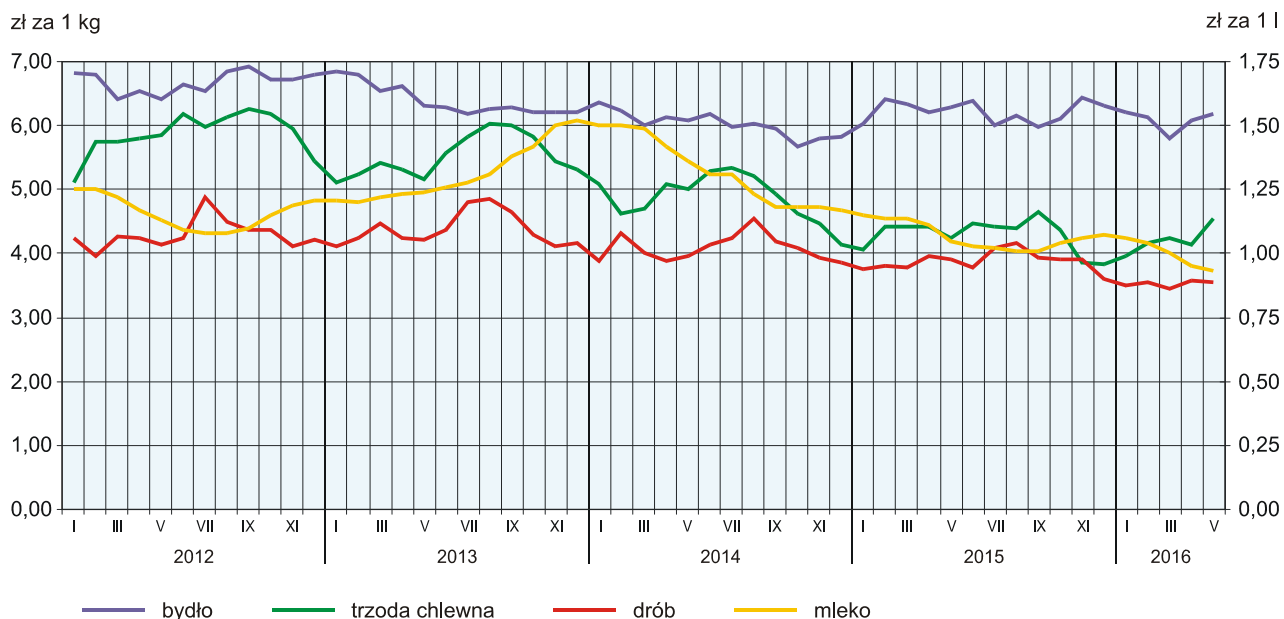
W maju br. odnotowano wzrost cen żywca wieprzowego w skupie w obu analizowanych okresach. Za 1 kg tego surowca płacono 4,54 zł, tj. więcej niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 9,3% i o 7,4%.

Wzrost cen żywca wieprzowego w skupie i jednoczesny spadek cen żyta na targowiskach skutkowało polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z kwietniem br. W maju br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 7,7 kg żyta na targowiskach, wobec 6,9 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 8,4). Średnie ceny prosiąt przeznaczonych do dalszego chowu wzrosły w skali miesiąca o 8,4% (do 136,67 zł/szt), ale były równocześnie niższe w ujęciu rocznym o 8,3%.

Przeciętne ceny skupu drobiu rzeźnego w maju br. (3,56 zł/kg) były niższe niż przed miesiącem o 0,4%, a w porównaniu z majem ub. roku niższe o 9,2%.

W opisywanym miesiącu przeciętne ceny żywca wołowego (6,19 zł/kg) wzrosły w stosunku do kwietnia br. o 1,6%, a w ujęciu rocznym obniżyły się — spadek wyniósł 1,6%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 336,5 mln l i był o 3,3% większy niż w analogicznym okresie 2015 r. W maju br. dostawy mleka do skupu były o 2,4% większe w ujęciu miesięcznym, ale mniejsze o 3,4% w ujęciu rocznym. Średnie ceny tego surowca w maju ukształtowały się na poziomie 93,19 zł za 100 l, tj. niższym niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 2,2% i o 11,4%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w maju br. osiągnęła wartość 4068,1 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 3,7%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem niższa o 2,8 %.

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 95,8% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano wzrost w porównaniu z majem ub. roku o 3,4%. Wzrost odnotowano również w dostawie wody i gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 10,7%, przy 2,7% udziale w produkcji przemysłowej).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016	I-V 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	103,7	103,6	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	103,4	103,4	95,3
produkcja artykułów spożywczych	101,8	95,9	23,8
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	100,6	96,9	1,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru	100,5	99,7	13,7
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	112,1	109,1	1,3
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	99,2	95,3	10,6
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	107,5	109,5	11,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	91,4	93,2	1,3
produkcja wyrobów z metali ^Δ	102,4	106,4	9,5
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	89,2	90,1	2,9
produkcja mebli	104,8	111,1	4,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	110,7	109,1	2,5

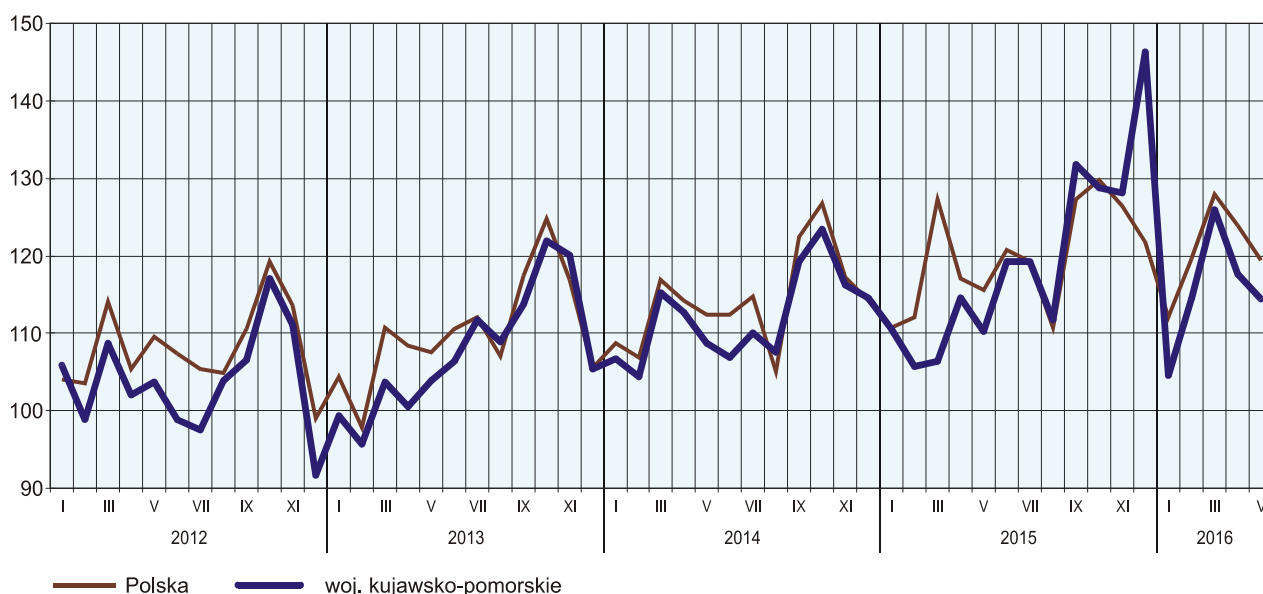
Wyższy niż w maju 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 20 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie majowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 12,1%), w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,5%) oraz w produkcji mebli (o 4,8%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 10,8%), w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,6%) oraz w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,8%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w maju br. (w cenach bieżących) 31,5 tys. zł i była wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 1,4% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,3%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 2,9%).

W okresie od stycznia do maja 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 20948,2 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 3,6% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się m.in.: produkcją mebli (wzrost o 11,1%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 9,5%) oraz produkcją wyrobów z metali (o 6,4%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 9,9%), w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 4,7%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 4,1%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w maju 2016 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w maju 2016 r. wyniosła 376,2 mln zł i była niższa o 17,9% niż w maju 2015 r. i o 2,9% niż w kwietniu br. (przed rokiem odpowiednio spadek o 15,6% i wzrost o 3,3%).

W maju 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 20,1 tys. zł i była o 17,9% niższa niż przed rokiem. Spadek wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 1,5% i spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 0,1%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w maju 2016 r. ukształtowała się na poziomie 220,3 mln zł (58,6% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 23,2% od uzyskanej w maju 2015 r. (wówczas niższa o 9,8%). Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku dotyczył wszystkich działów budownictwa.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016	I–V 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100		w odsetkach
O g ó ł e m	76,8	88,2	100,0
Budowa budynków ^Δ	81,8	82,1	34,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	97,7	99,6	32,5
Roboty budowlane specjalistyczne ...	58,1	85,2	33,0

W porównaniu z kwietniem br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego zwiększyła się o 9,4%. Wzrost odnotowano we wszystkich działach budownictwa: w przedsiębiorstwach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne — o 21,2%, w podmiotach, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków — wzrost o 7,4% oraz w jednostkach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej — wzrost o 2,8%.

Udział produkcji budowlano-montażowej w maju 2016 r. na tle kraju wyniósł 4,2%, co plasuje województwo na 8 miejscu w kraju.

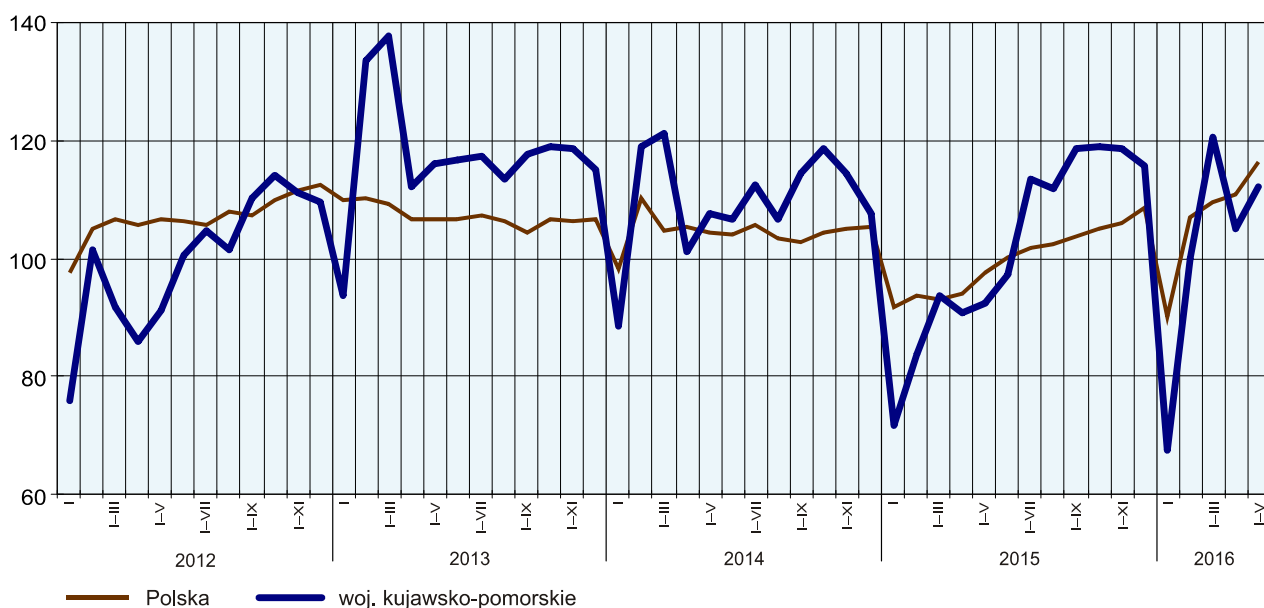

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W maju 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (wzrost o 42,5%), jak również mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (wzrost o 9,2%), natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań **oddanych do użytkowania** (spadek o 11,7%).

Według wstępnych danych⁴, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 279 lokali, czyli o 176 mieszkań mniej niż przed rokiem (o 11,7%), na co wpłynął spadek mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem. Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy indywidualni — 273 lokale (97,8% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 6 mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (2,2% ogólnej liczby oddanych mieszkań). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań komunalnych, spółdzielczych, społecznych czynszowych i zakładowych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010=100)

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w maju 2016 r. stanowiły 2,5% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–maj 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-V 2015 = 100	
O g ó ł e m	2459	100,0	112,3	104,2
Indywidualne	1579	64,2	101,9	130,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	785	31,9	149,5	58,1
Komunalne	13	0,5	37,1	43,3
Spółeczne czynszowe	80	3,3	222,2	46,9
Zakładowe	2	0,1	4,5	142,5

W okresie styczeń–maj 2016 r. oddano do użytkowania 2459 mieszkań, tj. o 12,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. *Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 10 pozycję wśród wszystkich województw.* Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie społecznym czynszowym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz w indywidualnym.

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń–maj 2016 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 104,2 m² i była mniejsza o 4,4 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie zakładowym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie: zakładowym, społecznym czynszowym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–MAJ 2016 R.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Toruniu (412), w Bydgoszczy (377) oraz w powiatach: bydgoskim (302), toruńskim (274) oraz nakielskim (132), najmniej natomiast w powiatach wąbrzeskim (16) i radziejowskim (19).

W okresie styczeń–maj 2016 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie wąbrzeskim (182,9 m²) oraz w powiecie radziejowskim (151,7 m²). Najmniejsze lokale czyli poniżej 70 m², przekazano w Bydgoszczy (60,5 m²) oraz w Toruniu (61,4 m²).

W maju 2016 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 724 i było to o 9,2% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 61,6% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań w budownictwie indywidualnym.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 42,5%, tj. do poziomu 664). Większość mieszkań, bo 61,9%, budowanych było w budownictwie indywidualnym.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–maj 2016 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-V 2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-V 2015 = = 100
O g ó ł e m	3127	100,0	108,0	3415	100,0	150,4
Indywidualne	1848	59,1	108,4	1757	51,5	116,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1240	39,7	106,7	1545	45,2	209,1
Komunalne	39	1,2	134,5	85	2,5	354,2
Czynszowe społeczne	—	x	x	28	0,8	x

RYNEK WEWNĘTRZNY

W maju 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim w ujęciu rocznym odnotowano wzrost (w cenach bieżących) zarówno **sprzedaży detalicznej**, jak i **sprzedaży hurtowej** odpowiednio o 6,7% i o 4,2%.

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 32,6%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 18,3%). Wśród badanych grup produktów spadek w ujęciu rocznym dotyczył grupy włókno, odzież, obuwie (o 21,6%).

W porównaniu z kwietniem 2016 r. przychody ze sprzedaży detalicznej zmniejszyły się o 5,9%. Największy spadek w skali miesiąca dotyczył grup prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 9,6%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (spadek o 3,6%).

W okresie styczeń–maj br. sprzedaż detaliczna była o 6,5% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016	I–V 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	106,7	106,5	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	118,3	107,9	16,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	115,2	117,3	39,9
Włókno, odzież, obuwie	78,4	80,1	2,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	132,6	133,0	2,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w maju 2016 r. była wyższa o 4,2% niż przed rokiem i niższa o 7,7% niż przed miesiącem, a w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 4,4% i spadek o 7,8%.

W okresie styczeń–maj br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych o 4,7%, a w przedsiębiorstwach hurtowych — o 3,7%.

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy; Wydział Badań Ankietowych

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Adam Mańkowski, Anna Nakielska

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem *Bożeny Mateckiej*

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 366 94 00

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A 240,4	241,4	241,1	241,2	241,4	241,9	241,3	241,9	242,3	244,1	244,2	244,9
	B 248,2	248,7	248,3	248,2	248,2							
poprzedni miesiąc = 100	A 100,1	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8	100,3	100,2	100,7	100,1	100,3
	B 101,3	100,2	99,8	100,0	100,0							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,1	100,8	100,6	101,1	101,2	101,3	101,1	101,1	101,3	101,8	101,9	102,0
	B 103,2	103,0	103,0	102,9	102,8							
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A 133,6	133,0	127,9	121,8	115,7	109,9	107,7	105,4	104,4	103,0	103,8	107,3
	B 113,7	114,7	111,2	106,2	102,5							
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A 16,1	16,0	15,5	14,9	14,2	13,6	13,4	13,1	13,0	12,8	12,9	13,3
	B 13,9	14,0	13,6	13,1	12,7							
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A 5208	8326	8869	9336	9089	9148	8336	8657	9454	8297	5910	4660
	B 5537	8304	9415	8811	7352							
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 37	27	27	20	20	17	18	16	17	18	22	36
	B 29	23	20	19	20							
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sekto- rze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A 3302,97	3282,83	3345,70	3408,90	3370,80	3490,27	3553,31	3398,70	3490,08	3479,76	3486,69	3700,57
	B 3413,49	3400,15	3598,97	3535,37	3452,77							
poprzedni miesiąc = 100	A 93,3	99,4	108,0	96,1	98,9	103,5	101,8	95,6	102,7	99,7	100,2	106,1
	B 92,2	99,6	105,8	98,2	97,7							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 104,0	104,1	107,0	102,7	103,1	104,7	105,1	102,9	104,7	101,8	102,9	104,5
	B 103,3	103,6	101,5	103,7	102,4							
Wskaźniki cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A .	.	98,4	.	.	99,2	.	.	99,3	.	.	99,4
	B .	.	99,2	.	.							

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.
^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,0	98,4	97,6	97,5	93,6	101,9	102,3	96,7	101,6	101,1	103,1	100,8
	B	99,0	95,9	98,3	99,1	102,0							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ...	A	97,7	97,8	91,5	88,5	82,7	87,4	104,7	98,8	98,9	102,4	102,2	100,1
	B	93,5	91,1	91,7	93,1	101,6							
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,7	106,2	99,0	97,9	101,4	101,5	94,1	102,4	97,2	102,1	105,5	97,9
	B	98,5	98,8	94,6	104,9	101,6							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ...	A	94,9	102,7	105,7	101,2	103,4	103,4	100,7	102,3	100,7	107,4	111,2	108,4
	B	102,9	95,8	91,5	98,1	98,4							
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	98,2	109,1	100,1	100,1	95,3	105,4	98,9	99,7	106,1	93,9	88,2	99,5
	B	103,4	105,0	101,5	98,2	109,3							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ...	A	79,7	95,8	93,9	87,0	84,4	84,4	82,4	84,5	94,8	94,8	86,1	93,0
	B	97,9	94,2	95,5	93,7	107,4							
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	7,2	9,5	7,9	7,9	8,4	9,8	8,2	7,6	8,0	9,5	8,0	7,1
	B	6,5	6,9	6,9	6,9	7,7							
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	96,1	115,6	93,4	96,2	108,1	99,9	93,9	117,9	97,5	99,6	114,4
	B	71,5	109,4	110,1	93,2*	97,2							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,3	101,5	106,3	101,7	101,5	111,5	108,3	104,2	110,6	104,2	110,2	127,9
	B	94,8	107,9	102,9	102,6*	103,7							
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	30,9	90,8	135,0	152,0	97,0	107,0	96,2	120,8	115,9	96,3	100,8	127,0
	B	27,5	135,8	110,8	95,4	109,4							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,6	79,8	80,2	140,5	90,2	73,5	81,3	113,2	94,2	96,8	113,6	99,5
	B	88,5	132,4	108,6	68,1	76,8							

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	511	806	1335	1874	2190	2687	3538	4083	4649	5102	5829	6714
	B	501*	988*	1725*	2180*	2459							
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	81,0	70,3	77,3	89,7	85,8	90,9	100,5	104,7	103,8	100,1	102,8	107,5
	B	98,0*	122,6*	129,2*	116,3*	112,3							
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,2	100,8	118,9	100,3	94,3	102,5	99,1	101,2	99,4	111,7	90,5	112,2
	B	81,7	101,9	114,8	102,4	94,1							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	101,8	105,0	103,6	104,8	107,4	102,2	107,0	104,2	109,4	111,2	106,7
	B	107,4	108,6	104,8	107,0	106,7							
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,3	.	.	4,7
	B	.	.	6,5	.	.							
netto ^d (w %)	A	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	3,8
	B	.	.	5,6	.	.							
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	629,7	.	.	1487,4	.	.	2893,5	.	.	4089,4
	B	.	.	469,1	.	.							
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	130,2	.	.	115,7	.	.	132,2*	.	.	115,6
	B	.	.	74,5	.	.							
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	191753	191936	191696	191844	192110	192816	193125	193369	193583	193906	193538	193470
	B	193413	193596	193754	193799	194185							
w tym spółki handlowe	A	14393	14474	14586	14661	14733	14834	14913	14997	15073	15232	15362	15485
	B	15566	15644	15755	15858	15952							
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1817	1821	1823	1830	1825	1825	1827	1829	1839	1835	1837	1832
	B	1857	1861	1867	1863	1869							

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.